

differences in the display of these personality features and peculiarities of conduct in comparison with the representatives of other emotional types.

Thus, at development of theory of emotionality which is treated as steady property of personality, it is set that it is a system factor; executes not only regulative but also selective function, skipping the meaningful signals of external environment and blocking meaningless ones. Emotionality takes part in determination of success of activity, in determination of individually-optimum forms and methods of conduct, in what its adaptive function shows up. Individual distinctions on emotionality are characterized by unique combination of elements of all component composition of personality properties, by degree of their integrating, repertoire variety of possible displays.

Literature:

1. Hansen V. A. *System descriptions in psychology*, Publ. office Leningrad State University, Leningrad 1984, 174 p.

2. Merlin V. S. *Essay of integral study of personality*, Publ. office Education, Moscow 1986, 256 p.

3. Sannikova O. P. *Emotionality in the personality structure*, Publ. office Hors, Odessa 1995, 334 p.

4. Sannikova O. P. *Phenomenology of personality*, Publ. office SMIL, Odessa 2003, 256 p.

5. Sannikova O. P. *Theoretical and methodological basis of the study of individual differences*, "Science and Education" Special edition of "Psychology of Personality: theory, experience and practice" 2010, № 9, pp. 3-7.

СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО ОВОЛОДІНЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ

УДК: 378(0433)

Авраменко Наталя Олександрівна,

*кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри філології та гуманітарних наук,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. Мотивація студентів до навчання є запорукою здобуття ними міцних знань. Від наявності позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців значною мірою залежить їх активність до оволодіння уміннями і навичками ведення професійних комунікацій, що є запорукою ефективного формування професійної

компетентності студентів. Мотивація – це певна сукупність чинників, що спонукають особистість до виконання певних дій «зсередини», тобто це свого роду внутрішній процес, то мотивування постає як зовнішній вплив на особистість. Наприклад, мотивування викладачем іноземних студентів до вивчення суспільних дисциплін означає, що викладач добирає певні методи, прийоми та засоби впливу на особистість студента, щоб викликати у нього прагнення до оволодіння суспільними дисциплінами. Водночас в основі як мотивації, так і мотивування лежить поняття мотиву.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Мотив, за Р. Немовим є приводом, джерелом, внутрішньою спонукальною причиною людської поведінки . Мотиви поведінки особистості ґрунтуються на її потребах і, відповідно до них, можуть бути біологічними чи соціальними, усвідомленими чи неусвідомленими (Немов, Р., 2003). Мотив, що виникає в того чи іншого індивіда, зумовлює процес мотивації. У психологічному словнику-довіднику зазначено, що мотивація може розглядатися в ширшому та вузькому значеннях. В рамках нашого дослідження становить інтерес більш вузьке трактування мотивації, відповідно до якого вона стосується причин і чинників, які регулюють поведінку людини, тобто того, що спонукає, ініціює особистість вчинити так, а не інакше у конкретній ситуації (Немов, Р., 2003). Привертає увагу той факт, що всі інші психологічні властивості особистості лише беруть участь у регуляції її поведінки, але, на відміну від мотивації, не є початком чи енергетичним джерелом цієї поведінки (Немов, Р., 2003).

Мета наукової публікації: виявити які чинники впливають на створення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців до оволодіння професійною термінологією.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мотиваційний потенціал в особистості майбутнього лікаря-іноземця є функцією, яку можна визначити на основі факторів, що зумовлюють мотиваційну сферу суб'єкта діяльності. Мотиваційний компонент готовності до оволодіння професійною термінологією визначає вибіркову спрямованість майбутнього лікаря-іноземця на професійну діяльність, у нашому випадку – на діяльність лікаря.

Відображення морально-психологічного змісту готовності до оволодіння професійною термінологією дає можливість сказати, що цей компонент включає мотиви вибору медичної професії й задоволенняю, стійкий інтерес до професійної термінології як ознаки високого професіоналізму майбутнього лікаря, установку на продуктивну творчу діяльність, високий емоційно-вольовий тонус, прагнення й здатність до

подолання труднощів, комплекс уявлень про себе як про професіонала (професійна “Я – концепція“) (Загвязинский, В.Закирова 2008).

Без мотиваційної спрямованості суб’єкта навчання на оволодіння професійною термінологією ефективність навчального процесу буде мінімальною навіть у тому випадку, якщо майбутні-лікарі-іноземці матимуть у достатній мірі розвинутий інтелект і схильність до творчої діяльності. Як свідчать науковці, “Споконвічна особистісна позиція відображає характер залучення суб’єкта як цілісного “Я” у діяльність, що відповідно впливає на її організованість і продуктивність” (Маркова, 1996).

Серед багатьох мотиваційних чинників найбільшу роль відіграють потреби. Потребою є необхідність людини в чомусь, без чого неможливе її нормальне існування й розвиток. На відміну від потреби, мотив постає як дещо, що спонукає людину до дії у конкретний момент, робить цю дію і активність особистості загалом цілеспрямованою (Немов, Р., 2003).

За визначенням С. Гончаренка (1997), мотив є спонукальною причиною дій та вчинків індивіда, потреби лежать в основі мотиву. Механізм взаємозв’язку потреб із мотивами науковець пояснює таким чином: особистість усвідомлює й переживає певні потреби, що можуть бути первинними (вродженими) або вторинними (матеріальними й духовними). Внаслідок цього в особистості виникає спонукання, прагнення до задоволення цих потреб (Гончаренко С., 1997). У контексті такого розуміння мотиву мотивацію С. Гончаренко розуміє як систему мотивів, стимулів, яка спонукає людину до діяльності у певному напрямку (Гончаренко, С., 1997).

Отже, мотивування майбутніх лікарів-іноземців МЗВО до оволодіння професійною термінологією вимагає сформованості у них потреб та професійно-пізнавальних інтересів в її вивченні.

Зауважимо, що майбутні лікарі-іноземці потребують певної адаптації до умов навчання у МЗВО України. На етапі допрофесійної підготовки, перебуваючи в безпосередньо україномовному оточенні, абітурієнти-іноземці практикують активне спілкування та вживання переважно побутової лексики. Основними мотивами та потребами у них є такі: усвідомлення необхідності вільного спілкування з місцевими жителями, якими є як викладачі університету, так і інші студенти, котрі навчаються у МЗВО; прагнення розуміти суспільні процеси й події, що відбуваються у місті, регіоні перебування іноземного студента; святкування визначних дат, політичні й громадські мітинги тощо; особистий інтерес до особливостей життя українського соціуму, його історичного й культурного минулого, нинішнього стану й розвитку та ін. Саме дисципліна «Українська мова як іноземна» має на цьому етапі

найбільший потенціал для мотивування іноземних студентів – майбутніх лікарів до оволодіння мовною та мовленнєвою компетенціями.

Формування мотивації іноземних студентів до вивчення мови здійснюється через засвоєння норм усного й писемного мовлення, покращення культури мовлення за допомогою оволодіння її технікою (дикція, інтонація, наголошування), культурою мовлення (мовленнєва вправність), а також за рахунок майстерного застосування мовленнєвої діяльності для впливу на слухача.

Для мотивування майбутніх лікарів-іноземців до розширення професійно-термінологічного світогляду використовуються різні групи мотивів, а саме: соціальні мотиви; спонукальні мотиви; навчально-пізнавальні мотиви; професійно-ціннісні мотиви; меркантильні мотиви.

Практика засвідчує, що на етапі навчання на першому курсі МЗВО більшість майбутніх лікарів-іноземців не вміють, слухаючи лекцію, записувати її концептуальні положення, вибирати найголовніше, обговорювати елементарні проблемні питання, брати участь у фаховій дискусії на практичних заняттях, використовувати лексичний потенціал базових фахових дисциплін.

Ураховуючи це, основним завданням навчальних дисциплін «Українська мова як іноземна», «Українська мова», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Професійна розмовна іноземна мова», «Латинська мова та медична термінологія», «Іноземна мова», «Мікробіологія» є систематизація та коригування мовних знань та мовленнєвих умінь, накопичення практичного досвіду їх реалізації у процесі суспільної та фахової комунікації. Для забезпечення ефективності цього процесу необхідно дотримуватися загальнодидактичних принципів свідомості, систематичності, послідовності, які дають змогу формувати відповідні термінологічні знання, уміння і навички послідовно, системно, логічно на основі засвоєної раніше інформації.

Психологічний момент задоволення від успіху у вивченні матеріалу, розширення кола суб'єктів комунікаційного процесу, можливість спілкуватися: говорити самому, отримувати інформацію, розуміти інших, складати спочатку прості, а потім складніші мовні конструкції, має позитивний мотиваційний ефект і спонукає майбутнього лікаря-іноземця до подальшої навчально-пізнавальної діяльності, тому що він відчуває полегшення у соціальному та професійно-навчальному житті. З огляду на теорію потреб, можемо віднести знання мови країни, у якій перебуває майбутній лікар-іноземець, з одного боку, до потреб безпеки і захищеності, а з іншого, до групи професійно-пізнавальних потреб.

Для підвищення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців до оволодіння професійною термінологією використовувалися різні методи та прийоми навчання, які активізують, регулюють і спрямовують поведінку студентів-іноземців на сумлінне та якісне виконання професійних завдань, а саме: запитання-відповіді, повтор-узагальнення, елементи бесіди, контрольні питання, створення ситуації новизни, опора на досвід, рольові ігри відповідно до мовного та мовленнєвого матеріалу, відбір та використання термінологічної лексики з різними формами подачі, використання аргументованих тактик та маніпулятивних стратегій, покликаних впливати на слухача та певною мірою регулювати його професійну поведінку (посилання на авторитет цифр та наведення статистики, різні види наочного представлення інформації, наведення очевидних фактів, посилання на відомих медиків, апеляція до емоцій і почуттів; інтимізація; переконання через повторення; застосування мовленнєвих засобів виразності тощо); застосування інформувальних та активізувальних типів монологів (монолог-повідомлення; монолог-переконання); прийом «Мотиватори професійної діяльності»; створення презентацій «Моя майбутня професія»; тест «Мотиваційний профіль»; прийом «Мотиваційна мова» (власна мотиваційна мова; мотиваційна промова; діалогізація; засоби української та іноземної мови); моделювання професійних ситуацій («Консультування пацієнтів», «Рекламування медичної продукції», «Страхова медицина», «Сімейна медицина», «Профілактичні заходи»); диференційовані індивідуальні завдання для набуття умінь і навичок роботи з першоджерелами, навчальною довідниковою літературою, словниками та тезаурусами; презентації («Символи міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця», «Медицина без кордонів», «Видатні постаті в медицині», «Професійна етика лікаря», «Медичні винаходи та відкриття», «Рідкісні захворювання»).

Висновки. Формування стійкої потреби в засвоєнні термінологічної лексики потребувало залучення студентів-іноземців до активної позааудиторної та самостійної діяльності, зокрема: ознайомлення з діяльністю українських медичних закладів, лабораторій, амбулаторій, центрів; волонтерські заходи (проведення добровільних акцій з розв'язання проблем здоров'я в багатодітних сім'ях, в інвалідів, самотніх громадян похилого віку, дітей-сиріт та дітей вулиць, біженців); ознайомчі практики; участь у студентських науково-практичних конференціях (виступи з доповідями (1-2 курси), науковими повідомленнями (2-3)); індивідуальна робота тощо.

Таким чином, ми виявили чинники, що впливають на створення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців до оволодіння професійною термінологією, а також дійшли до висновку, що навчально-пізнавальна діяльність є важливою умовою підвищення рівня мотивації майбутніх лікарів-іноземців до професійної діяльності, відповідно сукупність мотивів, потреб і спонукань визначають сенс їхньої готовності до оволодіння професійною термінологією.

Перспективи подальших досліджень. Подальшого вивчення потребують теоретико-методологічні проблеми зарубіжного досвіду зі створення позитивної мотивації майбутніх лікарів-іноземців у медичних закладах вищої освіти; удосконалення організаційних форм і технологій підготовки майбутніх лікарів-іноземців до навчання в медичних ЗВО.

Список використаної літератури:

1. Шмоніна Т. А., Глухов І. Г. Сучасні підходи до розуміння поняття “педагогічні умови”. Збірник наукових праць. Серія “Педагогічні науки”. Вип. 59. Херсон : ХДУ, 2011. С. 65–68.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 375с.
3. Мельничук І. М. Педагогічні умови реалізації стимулюючої функції контролю знань з хімії студентів технікумів : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти”. Тернопіль, 2002. 21 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СИНДРОМУ ДЕФІЦИТУ УВАГИ З ГІПЕРАКТИВНІСТЮ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ТА СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ҐЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

УДК 159.922.775

Баришнікова Ольга Олександрівна,
*студентка спеціальності 053 «Психологія»,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. Попри щорічне збільшення кількості випадків діагностування СДУГ у дівчат, увага батьків та вчителів здебільшого прикута до хлопчиків із цим розладом.

У дівчат із синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю зазвичай виникають труднощі у соціалізації та прийнятті однолітками, у функціонуванні пам’яті та організаційних навичок, а також у емоційному добробуті загалом. Актуальність статті полягає у недостатньо глибокому